

Ο Φτωχός και ο Προφήτης

Μερικοί λένε πως ήταν ο ίδιος ο Προφήτης. Άλλοι πως επρόκειτο για έναν δερβίση που είχε φτάσει την αγιότητα. Άλλοι πάλι μιλούσαν για χριστιανό ασκητή, ενώ άλλοι βεβαίωναν πως ήταν ο ίδιος ο Μωυσής.

Όποιος και να 'ταν ήταν ένας άγιος του Θεού και περιδιάβαινε τα μέρη της δυτικής ακτής που συνόρευαν με τη Χώρα της Χαμένης Ευτυχίας. Εκεί ήταν έρημος αλλά που και που συναντούσες καμιά όαση με λίγο νερό, λίγο πράσινο και λίγο ίσκιο να ξαποστάσεις. Στις περιοδείες του ο άγιος βοηθούσε τους ανθρώπους που του το ζητούσαν με συμβουλές και προσευχές, κάποτε και με φαρμακευτικά βότανα.

Σε μια κοινότητα άκουσε πως υπήρχε ένας φτωχός που δεν είχε ούτε ρούχα να φορέσει. Ο φουκαράς, του είπαν, ντρεπόταν τόσο πολύ που συχνά θαβόταν στην άμμο στον ίσκιο κάποιας φοινικιάς και δεχόταν ό,τι ξεροκόμματα του πρόσφεραν οι περαστικοί. Περνώντας από 'κει ο άγιος σταμάτησε και τον ρώτησε αν μπορούσε να τον βοηθήσει.

«Σεβαστέ μου άγιε», του είπε ο φτωχός, «δεήσου στον καλό Θεό να μου δώσει τα μέσα να ζω και 'γω πιο υποφερτά σαν άνθρωπος. Βλέπει το χάλι μου. Εσένα ο Θεός θα σε ακούσει.»

Στη μεγάλη του συμπόνια, ο άγιος έκανε τη χάρη που του ζήτησε ο φτωχός. Την ίδια ώρα γονάτισε και προσευχήθηκε με όλη την αγνότητα της καρδιάς του και προχώρησε στην περιοδεία του. Αργότερα, σε κάποια πόλη άκουσε πως ο φτωχός εκείνος είχε πλουτίσει και μάλιστα σύντομα.

Μετά από αρκετό καιρό ξαναπέρασε από το ίδιο μέρος. Καθώς σκεφτόταν να ρωτήσει για το φτωχό που είχε γίνει πλούσιος, είδε ένα μεγάλο μπουλούκι να μαζεύεται στην κεντρική πλατεία όπου επρόκειτο να κρεμάσουν ένα φονιά. Ρώτησε ποιος ήταν και έμαθε πως επρόκειτο για τον ίδιο εκείνο φτωχό. Από τότε που πλούτισε έκανε γλέντια και αδικίες διάφορες. Τις προάλλες μάλιστα είχε μεθύσει πολύ, καυγάδισε με έναν από τους συνεργάτες του και τον σκότωσε.

Ο άγιος κατάλαβε τότε πως η άκριτη βοήθεια σε ανάξιους ανθρώπους δεν είναι χρήσιμη. Συχνά ο αδύναμος, παίρνοντας στα χέρια του δύναμη, γίνεται σκληρός και βασανίζει τους φτωχούς και αδύναμους. Ομολόγησε τη μεγάλη σοφία του Δημιουργού που έπλασε τον κόσμο όπως ήταν πλασμένος και ζήτησε συγχώρεση για το λάθος του. Έλεγε έκτοτε στους φτωχούς που έρχονταν να τον δουν: «Εκείνος που δεν σε κάνει πλούσιο ξέρει καλύτερα από σένα το συμφέρον σου.»

(Σαδή Γκιουλιστάν, III, 16)

Ο Κλέφτης που δεν ήταν

Μια μέρα φέρανε στο Χαλίντ, Εμίρη της Βασόρας, έναν νέο κατηγορώντας τον για κλοπή. Ο Εμίρης παρατήρησε την ευγενική όψη του νέου, τα ακριβά ρούχα του, τους καλούς τρόπους και την καλή ομιλία του κι απόρησε, γιατί όλα έδειχναν καταγωγή από καλή και εύπορη οικογένεια. Οι άλλοι, οι γιοι του εμπόρου Ασσίντ, βεβαίωναν ότι είχαν πιάσει το νέο επ' αυτοφώρω και έδειξαν μάλιστα το σακί με διάφορα κλοπιμαία.

Ο Εμίρης στράφηκε στο νέο περιμένοντας πως θα απόδειχνε αμέσως την αθωότητά του. Αυτός πράγματι ανήκε σε μια ευκατάστατη οικογένεια, αλλά, προς έκπληξη του Εμίρη, ομολόγησε πως έκανε την κλοπή.

«Γιατί το έκανες, παιδί μου;» ρώτησε με δυσπιστία ο Χαλίντ.

«Δεν ξέρω, Εμίρη Μου», απάντησε ο νέος. «Έτσι για καινούργια εμπειρία.»

Ο Εμίρης διέταξε και τον έκλεισαν στο μπουντρούμι, αλλά εξακολουθούσε να υποπτεύεται πως κάτι δεν ήταν έτσι όπως φαινόταν. Γι αυτό έδωσε εντολή να περιποιηθούν το νέο στη φυλακή και αργότερα πήγε ο ίδιος και ξαναμίλησε μαζί του. «Δεν ξέρω τι ακριβώς συμβαίνει εδώ», του είπε τελικά, «αλλά δε χρειάζεται να σου κόψουν το χέρι. Είμαι σίγουρος πως είσαι αθώος. Γι αυτό αύριο πες στον Καδή που θα σε δικάσει πως δεν ξέρεις τίποτα για την υπόθεση και πως μπήκες κατά λάθος. Αυτός θα νιώσει κάποια αμφιβολία μια και το παρουσιαστικό σου και η υπόληψή σου δείχνουν ευγένεια και όχι εγκληματικότητα και έτσι θα σε αθωώσει.» Έστειλε επίσης κράχτες να διακηρύξουν την ώρα και τον τόπο της δίκης του νέου.

Στο συγκεκριμένο τόπο και χρόνο μαζεύτηκε κόσμος πολύς, γιατί ο νέος είχε κάποια μικρή φήμη καλοσύνης και ταλέντων. Όταν ο Καδής τον ρώτησε αν όντως ήταν ο κλέφτης, αυτός πάλι ομολόγησε την πράξη του κάνοντας τον κόσμο να ανατριχιάσει όχι τόσο από απέχθεια για την πράξη, όσο για τη μοίρα του νέου. Ο Εμίρης οργίστηκε τόσο που τον χτύπησε με το μαστίγιό του και διέταξε το δήμιο να του κόψει το χέρι, όπως όριζε ο νόμος.

Τότε μια γυναίκα κουκουλωμένη με βέλο όρμησε ζεφωνίζοντας κι έπεσε στα πόδια του Εμίρη Χαλίντ. Δίνοντάς του ένα χαρτί, άφησε να πέσει το βέλο της και φάνηκε μια όμορφη κοπέλα, η κόρη του εμπόρου Ασσίντ. Ο Χαλίντ διάβασε: «Ο νέος είναι ερωμένος μου. Μια σαϊτιά από τα μάτια μου τον λάβωσε και τον έκανε σκλάβο της αγάπης. Προτιμά να χάσει χέρι και υπόληψη προστατεύοντας τη δική μου τιμή παρά να με εκθέσει σαν ερωμένη του. Εμένα ήλθε να δει τη νύχτα εκείνη. Δεν είναι κλέφτης, αλλά μπήκε κατά λάθος στο δωμάτιο των αδελφών μου κι όταν ξύπνησαν προσποιήθηκε πως έκλεβε.»

Ενθουσιασμένος από την ευγένεια των αισθημάτων τους, ο Εμίρης τους πάντρεψε την ίδια μέρα και τους έδωσε 10.000 γρόσια και ένα αρχοντικό για να ξεκινήσουν τη συμβίωσή τους.

(1001, 2, 88)

Ο Μετζνούν και η Λεϊλά

Μεγάλη ήταν η αγάπη του Μετζνούν και της Λεϊλάς. Σ' αυτό συμφωνούν όλοι οι αφηγητές. Αλλού λέγεται πως υπήρχε έχθρα ανάμεσα στις οικογένειές τους κι αλλού πως η Λεϊλά ήταν αρχοντοπούλα και ο Μετζνούν φτωχός. Γι αυτό ο έρωτάς τους δεν έβρισκε τη φυσιολογική ολοκλήρωσή του στο γάμο. Παρότι ζούσαν στο ίδιο χωριό της Αραβίας, οι γονείς της Λεϊλάς δεν την άφηναν να ξεμυτίσει και απειλούσαν με θάνατο το Μετζνούν, αν τολμούσε να πάει κοντά στις τέντες τους.

Ο Μετζνούν έμοιαζε σε πολλούς να έχει χάσει τα λογικά του. τριγύριζε ώρες ατέλειωτες στην έρημο έξω από το χωριό τραγουδώντας και παραληρώντας για τη Λεϊλά του.

Μια μέρα βρήκε μια προβιά. Χώθηκε μέσα της και παριστάνοντας το πρόβατο παρακάλεσε τον τσοπάνη να οδηγήσει το κοπάδι του πλάι από την τέντα της Λεϊλά. Ο τσοπάνης του έκανε τη χάρη και ο Μετζνούν βλέποντας την καλή του λιποθύμησε. Ο τσοπάνης τον μετέφερε σε μια πηγή που πότιζε τα ζώα του και τον συνέφερε. Από τότε όμως ο Μετζνούν γύριζε ή μισόγυμνος ή φορώντας μόνο την προβιά του. Ένας φίλος του τότε προσφέρθηκε να του φέρει ρούχα αλλά εκείνος αρνήθηκε. «Σ' ευχαριστώ φίλε μου», του είπε «τι να τα κάνω τα όμορφα ρούχα; Τώρα πια θέλω μόνο την ενδυμασία με την οποία μπόρεσα να δω την αγαπημένη μου Λεϊλά.»

Κάποτε η ιστορία αυτή έφτασε στα αυτιά του άρχοντα της περιοχής. Του είπαν πως ο νέος γύριζε ξετρελαμένος από αγάπη στις ερημιές μακριά από τους ανθρώπους. Μην πιστεύοντας πως υπήρχε τέτοια αγάπη στον κόσμο, ο άρχοντας πρόσταξε να φέρουν το νέο στην παρουσία του.

«Γιατί περιφρονείς τους ανθρώπους και ζεις σαν αγρίμι;» τον ρώτησε όταν τελικά ο Μετζνούν παρουσιάστηκε μπροστά του.

«Άρχοντά μου», απάντησε λυπητερά ο νέος, «οι φίλοι μου με μάλωσαν γιατί αγάπησα τη Λεϊλά, οι εχθροί μου με κοροϊδεύουν χαρούμενοι και οι ξένοι δεν καταλαβαίνουν. Όταν έρχεται η αγάπη η λογική χάνεται. Η αγάπη ξεριζώνει όλες τις επιφυλάξεις του λογικού ανθρώπου. Όταν αγαπάς πετάς μακριά την κοινή συμπεριφορά παρατώντας κάθε άλλη τιποτένια χαρά.»

Ο άρχοντας διέταξε τότε να του φέρουν να δει και τη Λεϊλά που μπορούσε να εμπνεύσει τέτοιον έρωτα. Μεγάλη όμως ήταν η απογοήτευσή του όταν την οδήγησαν μπροστά του. όχι μόνο πεντάμορφη δεν ήταν αλλά ούτε καν νόστιμη.

Με τη διορατικότητα του πάθους του ο Μετζνούν κατάλαβε τις σκέψεις του άρχοντα. «Ω εξοχότατε», του είπε, «μόνο αν κοίταζες τη Λεϊλά από τα παράθυρα των ματιών του Μετζνούν θα καταλάβαινες τι νοιώθει αυτός. Όχι μόνο θα τη θαύμαζες τότε, μα θα 'χανες κι εσύ τα λογικά σου και θα έπαιρνες τις ερημιές.»

(παραδοσιακή)

Ο Δερβίσης και η γενειάδα του

Ένας δερβίσης πέρασε πολλά χρόνια σε προσευχές και λατρεία, όμως ποτέ δεν είχε καμιά εμπειρία φώτισης που να του επιβεβαιώνει την πραγματικότητα του θεϊκού πνευματικού κόσμου. Είχε μακριά, όμορφη γενειάδα και συχνά στη διάρκεια των προσευχών του τη χάιδευε ή σταματούσε για να τη χτενίσει.

Ο δερβίσης αυτός ζούσε στην εποχή του Μωυσή. Μια μέρα λοιπόν πήρε κουράγιο και πλησίασε τον προφήτη για βοήθεια. «Άρχοντά μου, του ιερού βουνού Σινάς», του είπε, «κάνε μου ετούτη τη μικρή χάρη και ρώτα το Θεό μας γιατί μετά από τόσα χρόνια λατρείας και αφοσίωσης δεν έχω εμπειρία ούτε έκστασης ούτε φώτισης.»

Ο Μωυσής λυπήθηκε το δερβίση και όταν προσευχήθηκε στον Ύψιστο ανέφερε και το παράπονό του. Ο Θεός έδειξε να θυμώνει κάπως.

«Είναι αλήθεια» είπε «πως αυτός ο δερβίσης επιδιώκει την ένωση μαζί Μου εδώ και πολλά χρόνια. Αλλά ποτέ η προσευχή του δεν ήταν ολότελα στραμμένη στο θείο. Την περισσότερη ώρα σκέφτεται τα γένια του και ασχολείται μ' αυτά.

Ο Μωυσής μετέφερε τη θεϊκή απάντηση στο δερβίση. Αυτός αναγνώρισε την ορθότητα της παρατήρησης. Υποσχέθηκε πως θα άλλαζε αμέσως και με γοερούς λυγμούς μετάνοιας άρχισε να τραβά και να πετά τούφες τούφες την όμορφη γενειάδα του.

Τότε ο αρχάγγελος Γαβριήλ πλησίασε το Μωυσή και ψιθύρισε στο αυτί του: «Ο καημένος δεν κατάλαβε τίποτα. Ακόμα και τώρα κυρίως τη γενειάδα του σκέφτεται. Πες του να σταματήσει. Το μόνο που έχει να κάνει είναι να στρέψει την προσοχή του στο Θεό και να μην ασχολείται ούτε με τα γένια του ούτε με τίποτα άλλο.»

(Σούφι)

Η μικρή ρωγμή

Ένας Σουλτάνος έχτισε ένα παλάτι στην καρδιά της ερήμου. Έφερε εργάτες και όλα τα αναγκαία υλικά ξοδεύοντας 100.000 δηνάρια. Το παλάτι ήταν υπέροχο με χρυσούς και αργυρούς τρούλους και πυργίσκους, με καταπράσινους κήπους και σιντριβάνια, καρποφόρα δέντρα και πουλιά. Τα δωμάτια μέσα επίσης ήταν επιπλωμένα και διακοσμημένα με μεγάλη χλιδή αλλά και καλό γούστο.

Όταν ήταν τελειωμένο πια κάλεσε τους βεζίρηδές του, τους άρχοντες και τους μεγιστάνες του για τα εγκαίνια. Ήρθαν όλοι φέρνοντας δώρα για τη γιορτή. Ο Σουλτάνος, αφού τους ξενάγησε παντού δείχνοντας όλες τις ομορφιές του παλατιού του, τους έβαλε να καθίσουν μαζί του σε μια αίθουσα για να φάνε και να πιούνε. Τους ρώτησε όλους να πούνε τη γνώμη τους –κατά πόσο υπήρχε κάποια λεπτομέρεια, κάποια παράλειψη που να χρειαζόταν διόρθωση. Όλοι μίλησαν με εγκωμιαστικά λόγια και κανείς δεν ανέφερε κανένα ελάττωμα, κανένα ψεγάδι.

Μόνο ένας γέροντας ιερωμένος δεν έλεγε τίποτα ωστότου τελικά ο Σουλτάνος τον πίεσε και αυτόν να μιλήσει. «Σουλτάνε μου», του είπε με σεβασμό, «χίλια να 'ναι τα χρόνια σου για κάθε μέρα μου, όμως υπάρχει ένα μικρό ελάττωμα, μια μικρή ρωγμή, στο οικοδόμημά σου. Αν δεν υπήρχε αυτή η ρωγμή το παλάτι σου θα ήταν ανώτερο και από τον παράδεισο.»

«Δε βλέπω καμιά ρωγμή, καμιά παράλειψη!», είπε οργισμένος ο Σουλτάνος. «Εσύ δεν ξέρεις τίποτα από αρχιτεκτονική και προσπαθείς τώρα να κάνεις επίδειξη με ανοησίες.»

«Έχεις δίκιο, πολυχρονεμένε μου! Εγώ δεν ξέρω τίποτα από αρχιτεκτονική, μα η ρωγμή υπάρχει. Όλοι την έχουν αμελήσει και κανείς δεν μπορεί να τη διορθώσει. Δεν τη βλέπετε λόγω της αλαζονείας σας. Μιλώ για τη ρωγμή μέσα από την οποία έρχεται ο Αζραέλ, ο άγγελος του Θανάτου, ω Σουλτάνε μας! Τι γίνεται όταν έρθει εκείνος; Ποιος θα τον σταματήσει; Δεν υπάρχει καμιά τέχνη που να κάνει άφθαρτο το φθαρτό, ούτε πλούτος που να φράξει τη ρωγμή εκείνη. Γι αυτό Σουλτάνε μου μη στηρίζεις την ευτυχία σου σε αυτά τα πράγματα και μην αφήνεις την υπερηφάνεια να σε τυφλώνει.»

(Σούφι)

Ο Αγαθός και ο Φθονερός

Σε μια πόλη στα δυτικά σύνορα της Μεγάλης ερήμου ζούσαν δύο οικογένειες σε σπίτια κολλητά που τα χώριζε ένας μεσότοιχος. Σε κάθε οικογένεια μεγάλωνε κι ένας γιος. Καλόβολος κι αγαπητός σε όλους ο ένας ονομάστηκε Αγαθός. Ο άλλος, παρότι ξέυπνος και γρήγορος, ζήλευε τον πρώτο και όταν μεγάλωσαν γύρευε με κάθε τρόπο να του κάνει κακό: ήταν ο Φθονερός. Παραδόξως, όσα κακά και αν επιχειρούσε ο Φθονερός, ο Αγαθός έβγαινε πάντα κερδισμένος κι ευτυχισμένος. Βλέποντας μάλιστα πως ο Φθονερός δεν μπορούσε να ησυχάσει από τη φοβερή του ζήλεια, ο Αγαθός μια μέρα αποφάσισε να μετοικήσει σε άλλη πόλη.

Ταξίδεψε πολλά χρόνια σε πολλά μέρη επιδιώκοντας πάντα τη συντροφιά καλών και σοφών ανθρώπων, δερβίσηδων, φακίρηδων και μάγων. Τελικά καταστάλαξε κι ο ίδιος σε μια πόλη όπου έφτιαξε ένα ερημητήριο. Εκεί αφιερώθηκε σε προσευχές και διαλογισμούς, συμβουλεύοντας για διάφορες δυσκολίες και προβλήματα όσους του το ζητούσαν. Παρότι νέος, σύντομα απέκτησε φήμη γνωστικού και δίκαιου ανθρώπου έτσι που ακόμα και ξένοι έρχονταν να τον συμβουλευτούν.

Η φήμη του έφτασε και στη γενέτειρά του κι ο Φθονερός, ο παλιός γείτονάς του, κόντεψε να σκάσει από το κακό του. Σηκώθηκε λοιπόν και πήγε στο ερημητήριο του Αγαθού. Αυτός τον δέχτηκε με καλοσύνη και τον περιποιήθηκε με φροντίδα, ακούγοντας νέα από συγγενείς και παλιούς γνωστούς. Το βράδυ έφυγε κι ο Φθονερός με άλλους επισκέπτες, αλλά σύντομα γύρισε πάλι, χωρίς να τον δει κανείς, για να πει στον Αγαθό ένα μυστικό τάχατες. Ξάφνου, καθώς μιλούσαν, ο Φθονερός τον χτυπά με μια μαγκούρα αφήνοντάς τον ξερό! Μετά τον έσυρε στο πηγάδι στην αυλή, τον πέταξε μέσα κι έφυγε.

Ο Αγαθός όμως δεν είχε πεθάνει. Το πηγάδι ήταν στοιχειωμένο από καλόβουλα Ντζιν που τα είχε προσελκύσει η καλοσύνη και σοφία του. Αυτά τον προφύλαξαν στην πτώση του, ξαπλώνοντάς τον σε μια πέτρα έξω από το νερό. Ο Αγαθός ένιωθε σαν σε όνειρο τα ξωτικά να κινούνται γύρω του, φροντίζοντάς τον και συνομιλώντας. Ένα από αυτά έλεγε ότι την επόμενη μέρα ο Χαλίφης επρόκειτο να επισκεφτεί τον Αγαθό να ρωτήσει για την κόρη του που ήταν δαιμονισμένη και κανένας δεν μπορούσε να τη θεραπεύσει. Γιατρικό όμως υπήρχε. Αν ο Αγαθός έπαιρνε 7 τρίχες από την ουρά του γάτου του και τις έκαιγε κάτω από τα ρουθούνια της κόρης, το δαιμόνιο θα την εγκατέλειπε άρον άρον και δε θα ξαναγύριζε.

Το πρωί, αφού βγήκε από το πηγάδι, ξερίζωσε 7 τρίχες από την ουρά του γάτου του, τις έβαλε σε μια τσέπη του και περίμενε. Πράγματι, αργότερα ήρθε ο Χαλίφης που έμεινε κατάπληκτος μόλις άκουσε τον ασκητή να του λέει το λόγο της επίσκεψής του και να ζητά να του φέρουν την κόρη. Αμέσως έφεραν την κοπέλα σε αξιολύπητη κατάσταση και δεμένη για να μην κάνει κακό στον εαυτό της. Ο Αγαθός την κάθισε πίσω από ένα παραβάν και άναψε τις τρίχες δίνοντάς της να μυρίσει τον καπνό. Το δαιμόνιο την άφησε αμέσως ουρλιάζοντας και η κόρη ξαναβρήκε τα λογικά της.

Ο Χαλίφης καταχαρούμενος πάντρεψε την κόρη του με τον Αγαθό και τον όρισε διάδοχό του. Στη διάρκεια των τελεών ο Αγαθός είδε ανάμεσα στο πλήθος και το Φθονερό. Τον κάλεσε κοντά του λέγοντας: «Χάρη σ' εσένα απολαμβάνω όλα αυτά τα αγαθά.» Του έδωσε λοιπόν 1000 χρυσά φλουριά δώρο και τον έστειλε πίσω στη γενέτειρά τους με πολλές τιμές.

(1001)

Ο Παλαιιστής

Στα νότια της Σαμαρκάνδης ζούσε ένας παλαιιστής που έγινε αήττητος. Κανείς δεν μπορούσε να τον νικήσει. Λέγεται πως γνώριζε 360 τρόπους επίθεσης και κάθε μέρα χρησιμοποιούσε διαφορετικό σύστημα. Σαν αναμφισβήτητος πρωταθλητής που ήταν, απέκτησε μεγάλη φήμη και πολλοί νεαροί έρχονταν κοντά του για μαθητεία. Αυτός τους έβαζε δύσκολες δοκιμασίες κι έπαιρνε μόνο τους καλύτερους. Έτσι περνούσαν τα χρόνια.

Ο πρωταθλητής μας έτυχε κάποτε να συμπαθήσει έντονα έναν όμορφο νέο που έδειχνε να είναι φτιαγμένος για νίκες και δόξες. Ξόδεψε πολύ χρόνο μαζί του μαθαίνοντάς του σχεδόν όλα όσα ήξερε κι ο ίδιος για άμυνα και επίθεση. Έτσι ο νέος σιγά σιγά έγινε σπουδαίος παλαιιστής κι άρχισε να κάνει ταξίδια παντού στη χώρα προκαλώντας άλλους παλαιιστές. Έναν έναν νίκησε τους πιο σημαντικούς παλαιιστές του βασιλείου αποκτώντας φήμη όμοια με 'κεινη του δασκάλου του που στο μεταξύ άρχισε να γερνά και δεν αγωνιζόταν πια συχνά.

Μια μέρα, μετά από έναν αγώνα μπροστά στο Σουλτάνο, όπου νίκησε και τον τελευταίο διάσημο παλαιιστή, ζήτησε να ανακηρυχθεί πρωταθλητής και πρωτοπαλίκαρο του Σουλτάνου. Ο Σουλτάνος υπέδειξε ότι ο παλαιός πρωταθλητής ζούσε ακόμα και ήταν αήττητος.

Ο νέος παραδέχθηκε πως χρωστούσε πολλά στο δάσκαλό του και πως ίσως ήταν πιο πεπειραμένος και πιο επικίνδυνος. «Σε δύναμη όμως», πρόσθεσε, «είμαστε ίσοι τώρα κι εγώ τον ξεπερνώ σε σβελτοσύνη. Γι αυτό θα τον νικήσω.»

Αυτή η υπεροφία του νέου δεν άρεσε στο Σουλτάνο, αλλά η πρόκληση δεν μπορούσε να αγνοηθεί. Έτσι ορίστηκε ο τόπος κι ο χρόνος για την αναμέτρηση του νέου με το δάσκαλό του. Ο Σουλτάνος, οι άρχοντες και πολύς κόσμος παρουσιάστηκαν να παρακολουθήσουν το μοναδικό θέαμα.

Σαν λιοντάρι ορμούσε ο νέος μες στο αμφιθέατρο κι ο ηλικιωμένος στεκόταν ακλόνητος σαν ελέφαντας. Ο νέος δοκίμαζε μια μια όλες τις τεχνικές επίθεσης, μα ο άλλος ήταν πάντα έτοιμος. Μετά από κάμποση ώρα, με έναν αναπάντεχο συνδυασμό κινήσεων, ο δάσκαλος άρπαξε το νέο, τον σήκωσε ψηλά, τον βρόντηξε κάτω και στρογγυλοκάθισε πάνω του.

Ανάμεσα στις επευφημίες του κόσμου που έφταναν ως τον ουρανό, ο παλαιός παλαιιστής δέχτηκε τα συγχαρητήρια του Σουλτάνου και μια σακούλα χρυσά φλουριά.

«Οι σοφοί», εξήγησε ο δάσκαλος, «λένε —μη μαθαίνεις όλη την επιστήμη σου στο μαθητή γιατί μπορεί κάποτε να στραφεί εναντίον σου. Έτσι κι εγώ κράτησα κρυφό έναν συνδυασμό για τέτοια περίπτωση. Όταν ο νεαρός διώξει την αλαζονεία του, θα του μάθω κι αυτό το μυστικό.»

(Σαδή)

Ποιόν θα κλέψεις;

Ένας δερβίσης βρέθηκε σε μεγάλη οικονομική δυσχέρεια. Στη στεναχώρια του άφησε το δαίμονα να τον παρασύρει σε πράξη εγκληματική. Πήγε και έκλεψε έναν ασημένιο δίσκο από το σπίτι του πιο στενού του φίλου. Μετά πιάστηκε καθώς προσπαθούσε να τον πουλήσει και φυσικά κλείστηκε στη φυλακή να δικαστεί.

Στο δικαστήριο ο δικαστής, δίχως τον παραμικρό οίκτο, διέταξε να του κόψουν το χέρι, όπως ορίζει το Κοράνι. Το θεώρησε πολύ μεγάλο έγκλημα και γιατί ο κλέφτης ήταν δερβίσης αλλά και γιατί έκλεψε από τον καλύτερό του φίλο. Άλλα τότε ο φίλος έπεσε στα γόνατα και παρακάλεσε το δικαστή να δείξει επιείκεια λέγοντας ότι χαρίζει το δίσκο στο φίλο του.

Ο Καδής όμως ήταν ανένδοτος: «Ο νόμος είναι νόμος και πρέπει να εφαρμοσθεί.»

«Σωστά!» απάντησε ο δερβίσης που ήταν κι αυτός νομομαθής. «Υπάρχει όμως και ο νόμος που λέει πως είναι ασυγχώρητο έγκλημα να αγγίξεις και να αφαιρέσεις ό,τι είναι ιερή κληρονομιά. Και ο δίσκος αλλά και το χέρι μου είναι ιερή κληρονομιά.»

Ο Καδής γέλασε και του έδωσε χάρη αλλά πριν τον αφήσει να φύγει τον άρχισε στις επιπλήξεις. «Βρε συ, μες από τόσο κόσμο τον καλύτερό σου φίλο βρήκες να κλέψεις!»

«Καδή μου», αποκρίθηκε ο δερβίσης, «αν έκλεβα άλλον, όχι φίλο, τι θα πάθαινα τώρα; Γι αυτό υπάρχει το αρχαίο γνωμικό: Πρώτα πάντα να στρέφεσαι στο φίλο σου και μη χτυπάς την πόρτα του εχθρού σου. Γι αυτό επίσης λένε: Σε δυσκολία μη διστάζεις. Πάρε τη γούνα από το φίλο σου και το πετσί απ' τον εχθρό σου.»

(Σούφι)